

Вертикальні злиття – це злиття, за допомогою яких покупець намагається розширити свою операційну діяльність, охопивши ширше коло клієнтури, спорідненої за видами фінансових послуг, що замовляються.

Родинні, або концентричні, злиття – це злиття, за яких банк-покупець і банк-продавець пов'язані між собою базовими характеристиками або через ринкову нішу.

Конгломеративні злиття відбуваються між суб'єктами, які абсолютно не пов'язані між собою як сегментом ринку, так і операційними зв'язками.

З огляду на взаємозв'язок банківських установ з бізнесом виділяють такі типи поглинання:

1. Конгломерат (передбачає об'єднання різних видів бізнесу за умов збереження певної незалежності).

2. Вертикальна інтеграція (злиття різних видів бізнесу).

3. Горизонтальна інтеграція (об'єднання банківських структур) [6].

Отже, результати проведеного дослідження свідчать про те, що злиття та поглинання є одним із методів ефективності банківської системи, оскільки вони є інструментом забезпечення розвитку та конкурентоспроможності банків, способом мінімізації соціальних та економічних витрат, пов'язаних з банкрутством банків. На сьогодні в Україні є передумови до нової хвилі процесу злиття та поглинання банків, а для цього потрібна добре виважена та сформована стратегія, а також умови для досягнення максимальної ефективності діяльності банків.

Літератури:

1. Про банки і банківську діяльність : закон України від 07.12.2000 № 2121-III [Електронний ресурс]. – Режим доступу : www.rada.gov.ua

2. Оксак, А. Особливості ринку злиття т пог- линання в Україні [Текст] / А. Оксак // Теоретичні та прикладні питання економіки. – 2014. – № 1 (28). – С.454–462.

3. Горбатюк, Л. А. Ринок злиттів і поглинань у банківському секторі економіки: сучасний стін і перспективи розвитку[Текст] / Л. А. Горбатюк // Бізнес-інформ. – 2014. – № 5. – С. 352–3574.

4. Васильченко З. М. Методологічні засади стратегії реорганізації комерційних банків / З. М. Васильченко // Фінанси України. – 2004. – № 7. – С. 123–130.

5. Стэнли Фостер Рид, Александра Рид Лажу. Искусство слияний и поглощений. - М.: «Альпина Бизнес Букс», 2006.

6. Седин А. Слияния и поглощения банков: общие подходы и технологические аспекты / А. Седин // Банковский менеджмент. – 2006. – № 7. – С. 18–24.

Тетяна ТАБАКА

студентка факультету банківського бізнесу

Тернопільський національний економічний університет

Науковий керівник:

к.е.н., доцент кафедри банківської справи О.О. Іващук

ВДОСКОНАЛЕННЯ СТАНУ ГРОШОВОГО ОБІГУ В УКРАЇНІ

Сучасний стан економічної ситуації в Україні доволі складний і визначається процесами ринкової трансформації, що зумовлює складність та неоднозначність при формуванні економічної політики держави та

обумовлюється відсутністю адекватної законодавчої, інституційної бази, факторами протистояння ринковим перетворенням окремих соціальних груп населення. Основною проблемою є вибір правильної економічної політики, яка б включала фіскальну та грошово – кредитну політику держави.

Важлива роль у цьому процесі відводиться грошовому обігу, його регулюванню та використанню в коригуванні поведінки суб'єктів грошово – кредитного ринку.

Гроші не існують самі по собі, вони обслуговують потреби економіки і тому повинні за своєю кількісною масою і структурою бути адекватні їм. В сучасних умовах грошовий обіг в Україні визначається реаліями економічної кризи, неплатоспроможністю і збитковістю багатьох підприємств і низьким рівнем життя більшої частини населення.

Істотним фактором, що негативно впливає на розвиток готівкового обігу, є недосконалість законодавчої і нормативної бази, якою регулюється більшість етапів обігу готівки. В установленому порядку мають бути розроблені нові або вдосконалені існуючі законодавчі та нормативні документи, які б створили необхідну нормативно-правову базу цілеспрямованого впровадження в практику концептуальних положень щодо створення ефективної системи управління готівковим обігом у країні.

Вдосконалення роботи, пов'язаної з організацією готівкового обігу в Україні слід проводити за такими напрямками:

1. Прогнозування грошової емісії та потреби в готівці.

Головна мета прогнозування готівкової маси - визначення на підставі основних напрямів грошово-кредитної політики і показників соціально-економічного розвитку країни необхідного для нормального та безперебійного функціонування економіки обсягу готівки.

Мета прогнозування готівкової емісії - визначення необхідних обсягів виробництва банкнот і монет на Банкотно-монетному дворі НБУ.

2. Виробництво грошових знаків.

Виробництво грошових знаків національної валюти - гривні здійснюється на основі повного технологічного циклу на відповідних виробничих потужностях Банкотно-монетного двору НБУ із застосуванням прогресивних технологій і сучасного обладнання.

Для забезпечення виготовлення якісних грошових знаків, що відповідають вимогам затверджених зразків, Банкотно-монетний двір створює технологію виготовлення грошей, яка виключає можливість потрапляння до складу готової продукції бракованих грошей.

З метою децентралізації управління готівковим обігом у країні, забезпечення оперативного і безпосереднього ефективного регулювання взаємовідносин із комерційними банками регіональні управління Національного банку України наділяються правами самостійного розпорядження готівкою, яка зберігається в їхніх сховищах і в оборотній касі, - передача банкнот і монет зі сховища до оборотної каси та з оборотної каси до сховища, здійснення підкріплень комерційних банків готівкою з оборотної каси за їхніми заявками, приймання надлишків готівки від комерційних банків.

3. Організація готівкового обігу.

У позабанківській сфері політика Національного банку України з питань готівкового обігу має спрямовуватися в першу чергу на:

- проведення гнучкої, виваженої політики щодо організації готівкових розрахунків для активізації підприємницької діяльності;

- надання права комерційним банкам самостійно встановлювати тарифи на розрахунково-касове обслуговування клієнтів без обмеження їх граничного рівня;

- поступову передачу функцій контролю за дотриманням суб'єктами господарювання касової дисципліни органам Державної податкової адміністрації;

- скорочення готівкових розрахунків на основі розширення обсягів безготівкових платежів населення в сфері торгівлі, послуг шляхом створення національної системи масових електронних платежів, використання розрахункових чеків, векселів, акредитивів тощо та здійснення соціальних виплат населенню через установи банків;

- сприяння автоматизації та механізації касових операцій, здійснюваних суб'єктами господарювання в торгівлі та інших сферах обслуговування;

- розроблення ефективних санкцій за порушення суб'єктами господарювання правил готівкового обігу та застосування дійових економічних важелів для запобігання таких порушень

Слід створити таку грошово – кредитну систему, яка б застерігала від помилкових дій у сфері регулювання грошового обігу на основі гривні. При цьому історичний досвід грошового обігу в Україні і нинішнє державотворення мають прискорити остаточний вибір способу суспільного поступу і допомогти нашому суспільству остаточно обрати такий суспільно – політичний лад, у якому взаємодія суб'єктів господарського життя спиратиметься на засади добросовісної конкуренції, а гривня на повну потужність свого невичерпаного потенціалу запрацює на економіку і добробут громадян.

Література:

1. Закон України “Про банки і банківську діяльність” : за станом на 7 грудня 2000 р. № 2121-III [Електронний ресурс] // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>.

2. Гальчинський А. Теорія грошей : Навчально-методичний посібник / А. Гальчинський. – 4-е вид., змінене і доп. – Київ : Основи, 2001. – 411 с.

3. Голуб А., Семенюк Л., Смовженко Т. Гроші, кредит, банки. – Львів: Центр Європи, 1997. – 312 с.

4. Лагутін В.Д. Гроші та грошовий обіг : Навч. посібник / В.Д. Лагутін . – Київ : Знання, 1999 . – 181 с.